

INTERVENȚII NOI ÎN CADRUL CONSTRUIT EXISTENT.

PROPUNERE DE ANALIZĂ A PROCESULUI ȘI DE APRECIERE A REZULTATULUI

Lect. dr. arh. Iulian GUDINĂ

Ce ne face să ne raportăm permanent la existentul construit ?
Faptul că există în primul rând. Cadrul construit s-a suprapus treptat peste cel natural și pe alocuri l-a înlocuit. Ne înconjoară și ne ordonează viața și toate activitățile. Ca urmare, arhitectura se exercită rar în spațiu liber și foarte des în mediul edificat, de care trebuie să țină seama.

Casă de țară, Lubéron, Franța
Arh. Jean-Paul Bonnemaïson

Ce ne face să acordăm o atenție deosebită construcțiilor și ansamblurilor vechi cu care venim în contact ?
Ne atrag inconștient prin calități care lipsesc arhitecturii contemporane: umanitate, bun simț, îndemânare creatoare, calitate artistică. Emană încărcătura istorică, culturală și estetică a unui trecut adesea regretat.

Sediu Biroul pentru Conservarea Monumentelor Istorice, Esslingen, Germania
Arh. Odilo Reutter

Ce ne face să ne gândim de două ori înainte de a renunța la ceva existent ?

Utilitatea durabilă dovedită în timp. Intuiția adaptabilității la nevoile prezentului, dublată de considerente economice: face încă „toți banii”.

Centru cultural, Würzburg, Germania
Arh. Brückner & Brückner

Ce ne face să renunțăm uneori ?

De cele mai multe ori, dorința de câștig, indiferența, ignoranța, aprecierea greșită a valorilor, lipsa de afectivitate, pierderea măsurii profesionale. Mai rar, situațiile obiective când existentul nu se mai poate recupera.

Casă veche, Napoli, Italia

De ce considerăm lucrurile, obiectele, construcțiile, orașele vechi ca pe ceva de neînlocuit ?

Simțim că nu mai suntem în stare să facem asemenea lucruri. Reprezintă rădăcinile, identitatea, reperele familiare și legătura cu istoria care dau continuitate. Au valoarea afectivă dată de vechime.

Casă veche, Strasbourg, Franța

Restaurare și extindere vila
Garbald, Castasegna, Elveția
Arh. Miller & Maranta

De ce ne mândrim la fel de mult (câteodată chiar mai mult) cu realizările trecute precum cu cele prezente ?

Pentru că sunt ale noastre. Sunt tezaurul nostru născut din efort fizic, uman, cultural. Dar mai ales reprezintă moștenirea patrimonială a generațiilor anterioare la care adăugăm propriile realizări. Subiectul nu este conservarea și restaurarea monumentelor, nu se referă la teorii, politici, legislație și tehnici de restaurare, ci pune accentul pe atitudinea arhitectului care, în practica curentă, intră în contact cu elemente din existentul construit (fie ele zone urbane, ansambluri, obiecte arhitecturale sau chiar detalii ale acestora), pe valoarea pe care le-o recunoaște și pe intenția de recuperare și de revitalizare a acestora atât în beneficiul patrimoniului din care fac parte, cât și în beneficiul noii, propriei creații.

Muzeul Național de
Arhitectură, Oslo,
Norvegia
Arh. Sverre Fehn

Omul s-a raportat întotdeauna la un mediu/cadru existent.

Locuințe rupestre,
Goreme, Turcia

Cred că nu trebuie pusă la îndoială capacitatea creatoare cu care a fost dăruit dintotdeauna omul. Spre deosebire de celelalte viețuitoare, aici nu este vorba de stricta adaptare la mediu, ci de judecată și apreciere care conduc la o alegere.

Aceste calități i-au permis omului ca, în paralel cu edificarea propriului mediu construit, să folosească și să transforme în funcție de necesități și în beneficiul propriu elemente pe care le-a considerat valoroase din cadrul natural dat.

Muzeu cu locuințe lacustre, Germania

Cascada Niagara, Canada

Acolo unde cadrul construit nu a înlocuit cadrul natural, acesta din urmă s-a putut constitui, în funcție de valoare, într-un patrimoniu natural protejat azi.

Peșteră, Gruzia

Până astăzi ! (ca locuințele troglodite, foarte confortabile în soarele torid al Granadei)

Locuințe troglodite, Guadix, Spania

Acolo unde s-a suprapus în mod fericit cu cadrul natural, a format peisaje cu valoare.

Amalfi, Italia

Iar acolo unde a devenit predominant, a ajuns să fie mediul de viață firesc al omului, iar partea lui cu valoare recunoscută a fost inclusă în patrimoniul construit.

Strasbourg, Franța

Despre intervențiile în acest cadru construit, patrimonial sau (mai ales) comun, este vorba.

Strasbourg, Franța

Propun aici un alt mod de abordare a **intervențiilor noi în cadrul construit existent**:

Acest domeniu al practicii arhitecturale curente a fost și este permanent în atenție, fiind analizat pe tipuri de clădiri, pe tipuri de intervenție — restaurări și renovări, conversii și reconversii, transformări de clădiri de locuit, industriale, agricole, de cult, etc. — sau sunt pur și simplu prezentate laolaltă ultimele tendințe.

Apartamente într-o stație de epurare,
Amsterdam, Olanda
Arh. De Architectengroep

Existential vechi asupra căruia se intervine poate fi clasificat:

- după tipul de clădire și funcțiunea avută înainte de intervenție, (unde ruinele sunt o categorie aparte, indiferent de funcțiune)

Casa ceaiului, Montemor-o-Velho, Portugalia
Arh. João Mendes Ribeiro

Vapor Lull, Barcelona, Spania
Arh. Cristian Cirici & Carles Bassó

- după starea în care se află în momentul intervenției

Casă de vacanță,
Normandia, Franța
Arh. Kalhöfer & Korschildgen

și mai ales
- după valoarea recunoscută, de la cea de vechime (determinantă astăzi) la cea istorică și artistică și până la cea economic-ecologică și afectivă

Gazometrul A, Viena, Austria
Arh. Jean Nouvel

Suntem astăzi în plin curent pro-patrimonial, în plină eră a nu-se-aruncă-nimic, în perioada reutilizării adaptate și a dezvoltării durabile.

Reconversie moară de vânt, Vilar de Mouros/Caminha, Portugalia
Arh. José Gigante

Tribunal, Sligo, Irlanda
Arh. Niall McCllough & James McCarthy

Se vorbește despre arhitectura renăscută, despre re-arhitectură, despre nou-în-vechi, nume diferite date aceluiași fenomen. Eu spun că toate aceste abordări au ceva în comun - se desfășoară conform aceluiași proces.

Consider că acest proces, cu etapele sale pe care am încercat să le fixez în continuare, este același, indiferent de tipul de existent construit, de amploarea lui, de motivele intervenției, de valorile identificate și recunoscute în acesta, de metodele folosite, de concepțiile și teoriile pe care se bazează, de personalitatea arhitectului și de țelurile urmărite de acesta către rezultatul final.

Recunoașterea este prima etapă, în care se face analiza existentului pe baza unei combinații de factori și criterii ce fac posibilă:

- Identificarea în interiorul acestuia de elemente arhitecturale cu o anumită importanță.
- Recunoașterea valorii lor.

Vila Schumann-Sizaret,
Chevanny, Franța
Arh. Terver, Couvert & Beddock

Restructurare locuință,
Sacrofano, Italia
Arh. F.Delogu, G.Lixi,
R.Constantini & H.Andreeva

Conversii clădiri industriale,
Praga, Cehia

Casă, Flawil, Elveția
Arh. Markus Wespi & Jérôme de Meuron

O clădire existentă, un ansamblu sau doar un element de arhitectură care există deja când intervine arhitectul cu o nouă misiune are deja o valoare — fie și numai cea dată de simpla sa existență — pe care acesta trebuie să o stabilească atunci când hotărăște ce are de făcut mai departe.

Următoarele două etape au fost grupate sub titlul de **intervenție propriu-zisă**.

Recuperarea, care implică în primul rând decizia de a păstra anumite elemente recunoscute cu valoare, înseamnă:

Centru cultural, Würzburg, Germania
Arh. Brückner & Brückner

- A refolosi structuri construite în care au fost înglobate materiale de construcție, energie materială și umană, energie și creativitate intelectuală, precum și experiență. Cei care au studiat problema din punct de vedere economic și ecologic susțin că este mai ieftin să recuperezi și să refolosești aceste resurse existente decât să cheltuiești cu îndepărtarea lor și să cheltuiești din nou cu producerea altor materiale și energii consumatoare de alte resurse.
- A recâștiga aceste construcții existente din

Biblioteca mănăstire, Fitero, Spania
Arh. Miguel Alonso del Val &
Rufino Hernández Minguión

punct de vedere fizic și estetic (aici situația devine mai interesantă și mai tentantă pentru că este vorba de câștig și mai sensibilă pentru că implică noțiunea de valoare).

Privită în mod altruist, recuperarea construcțiilor existente prezintă multe avantaje pentru comunitate, dovedește grijă pentru resursele economice și pentru valorile patrimoniului acesteia. Egoist privind lucrurile, tu, ca arhitect intervenționist, scapi de unele bătăi de cap: ai ceva de la care să pornești, ai repere funcționale și estetice ajutătoare și, în plus, beneficiezi de creditul unui existent generos ca garanție a succesului intervenției.

Biblioteca publică, Waterford, Irlanda
Arh. McCullough Mulvin Architects

Revitalizarea înseamnă perpetuarea elementelor arhitecturale recunoscute și recuperate prin valorificarea posibilităților lor de adaptare, transformare și regenerare practică și estetică, adică:

Clădire de birouri, Kempten, Germania
Arh. Maucher & Hüb Architekten

Punerea construcției existente pe picioare: îi întărim osatura structurală degradată, îi facem transfuzii cu instalații și echipamente moderne, îi refacem fațadele obosite. Aceasta ar fi revitalizarea din punct de vedere fizic.

Punerea în funcțiune: îi redăm vechea funcțiune sau, de cele mai multe ori, îi dăm noi utilizări. Astfel, prin revitalizare, existentul își păstrează și perpetuează funcția utilitară, adică este în continuare de folos.

Nu în ultimul rând, revitalizarea prin integrarea sau/și înglobarea existentului într-un nou ansamblu rezultat în urma intervenției noi face ca acesta să își ocupe locul hotărât, valorile sale recunoscute anterior să fie și ele perpetuate și, în mod ideal, să capete noi valori și semnificații.

Ca și în cazul recuperării, revitalizarea construcțiilor vechi poate avea o latură altruistă și una egoistă, rezultând un folos împărțit între vechi și nou.

Criteriile pe baza cărora se trece la recuperarea construcțiilor existente se află în zona de suprapunere a recunoașterii valorii cu recuperarea concretă și derivă din cea dintâi — etapă în care s-au fixat reperele și pașii acestei intervenții. Ele se pot grupa în criterii istorice, economice, ecologice, artistice, funcționale, afective etc. la care adăuga o categorie de criterii care se referă la atitudinea arhitectului care intervine în cadrul construit existent și anume criteriile personal-profesionale (subîmpărțite în obiective și subiective)

Intervenția nouă ar putea fi la rândul ei clasificată în funcție de nivelul la care se intervine, de tipurile de existent asupra cărora se produce, de criteriile pe baza cărora se face sau de felul cum se face.

Știrbei Center, București
Arh. BBM Grup

Transformare mansardă,
Viena, Austria
Arh. Coop Himmelblau

Muzeul mării, Las Palmas, Spania
Arh. Fuensanta Nieto
și Enrique Sobejano

Centru de loisir, Duisburg,
Germania
Arh. Jens Daube,
Frank Hülsmeier, Georg Seegräber

Acoperire curte interioară,
München, Germania
Arh. Wilhelm Betsch, Jutta Betsch

Galeriile Sackler, Academia
Regala, Londra, Anglia
Arh. Foster Associates

Intervențiile sunt constrânse de niște limite, iar metodele prin care se intervine în general asupra existentului pot fi și ele grupate în câteva tipuri mai frecvent utilizate.

Recuperarea și revitalizarea elementelor arhitecturale cu valoare includ întotdeauna conservarea acestora, dar pot fi diferite:

- după gradul de recuperare
- după funcțiunea atribuită vechiului
- după rezultatul urmărit sau obținut

Necesitățile momentului în care demarează procesul impun aproape fără excepție (mai puțin în cazul restaurării propriu-zise) elemente noi de arhitectură care se suprapun sau se alătură celor existente.

Rezultatul unei astfel de intervenții este întotdeauna ceva diferit, o lucrare originală care nu reprezintă suma dintre vechi și nou.

Extinderea ansamblului Albertina,
Viena, Austria
Arh. Erich G. Steinmayr &
Friedrich H. Mascher

Turn de apă, Utscheid,
Germania
Arh. Oswald Mathias Ungers

Turn de apă,
Brasschaat, Belgia
Arh. Jo Crepain
Arhitect NV

Loft în fabrică de conserve,
Koksijde, Belgia
Arh. Non Kitsch Group

De aceea, așa cum procesul conceptual și practic este comun tuturor situațiilor de intervenție, tot așa rezultatul obținut în final poate fi judecat — adică receptat, analizat, apreciat — pe baza unei scheme identice care implică trei componente:

Existențial vechi: felul în care a fost prelucrat, importanța acordată, poziția dobândită;

Creația nouă: modul de inserare în existent, atitudinea față de acesta, poziția urmărită;

Ansamblul rezultat: relația vechi-nou, elemente dominante / subordonate, contrast, dialog.

Centru de arte
Reina Sofia,
Madrid, Spania
Arh. Antonio
Vásquez de Castro
și José Luis Iñiguez
de Onzoño; Ian
Ritchie (turnuri)

Extindere centrul
de arte Reina
Sofia,
Arh. Jean Nouvel

În prezent, aceste transformări rezultate prin intervenții sunt pregnante. Multe din ele sunt chiar distonante, pentru că intervenția se face brusc peste timp: arhitectura secolelor 20 și 21 se suprapune pe arhitectură cu cel puțin un secol mai veche.

Și chiar dacă distanța de timp ar fi mai mică, concepțiile actuale tind să folosească existența veche ca suport pentru demonstrații de arhitectură contemporană bazată pe tehnologie avansată, ca să nu mai vorbim de exacerbarea laturii comerciale, de marcă, a arhitecturii făcute de „staruri”.

Secție de pompieri și secție de poliție,
Berlin, Germania
Arh. Sauerbruch Hutton Architekten

Extindere Royal Ontario
Museum, Toronto, Canada
Arh. Daniel Libeskind

Urmând această tendință în continuare, nu trebuie să ne temem că patrimoniul construit recunoscut cu valoare se va epuiza. O clădire care a împlinit 30-50 de ani de existență se poate adăuga ușor acestui patrimoniu. Pe măsură ce durata de timp se va reduce, intervențiile noi vor apărea ca transformări firești, aproape imperceptibile.

Școală modulară,
Schulzendorf,
Germania. Existent

Școală modulară,
Schulzendorf, Germania
Arh. Sacha Zander,
Christian Roth &
Guido Neubeck

În final, iată (aplicând schema prezentată până aici) un exemplu de analiză a procesului de intervenție și de apreciere a rezultatului, prin comparația a două exemple contemporane care seamănă izbitor ca imagine a ansamblului rezultat, dar care diferă din punct de vedere al abordării, al metodelor de intervenție și al beneficiului de care se bucură în final vechiul și noul.

MUZEUL DE ARTĂ KOLUMBA, KÖLN, Germania

Arhitect Peter Zumthor, Elveția
Beneficiar Arhiepiscopia Köln-ului
Data (încredințării proiectului) 1997

Sf. Kolumba în 1930

Madona din ruine

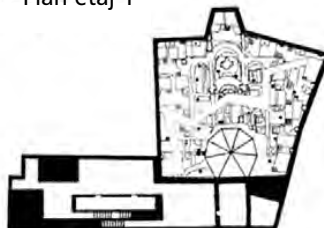

Capela lui Gottfried Böhm

Plan parter

Plan etaj 1

Plan etaj 2

Motivul intervenției

Necesitatea adăpostirii colecției de artă a arhidiocesei și protejarea ruinelor bisericii Sf. Kolumba, a capelei Madonei din ruine și a vestigiilor romane și merovingiene descoperite de săpăturile arheologice din anii 1970.

Cerințele temei

Realizarea unui muzeu pentru colecția de artă care să înglobeze în volumul său ruinele.

Existentul

Amplasamentul poartă mărturia a două mii de ani de istorie a arhitecturii ce se întinde din epoca romană până la modernismul epocii postbelice:

- ruinele bisericii romanice cu intervenții gotice târzii Sf. Kolumba, bombardată în 1945 și păstrată în stadiul de ruină
- capela Madonna-in-den-Trümmern (Madona din ruine) dedicată unei statui a fecioarei Maria ce a supraviețuit în mod miraculos bombardamentului, realizată după proiectul arhitectului Gottfried Böhm în 1949
- vestigiile unei locuințe romane și construcții mai târzii, descoperite lângă biserică de săpături arheologice (pentru protejarea acestora, a fost realizat un acoperiș care micșora demnitatea sitului)

Situația existentului era agravată de comerțul de calitate mediocră dezvoltat în jurul vestigiilor.

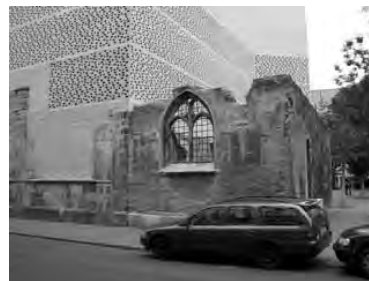
Etapa 1 - recunoașterea

Au fost recunoscute cu valoare trei elemente importante: ruina bisericii, capela și vestigiile arheologice.

Acestora li s-au atribuit în primul rând o valoare istorică și, în plus, o valoare memorială (în cazul ruinei bisericii, considerată mărturie a bombardamentului).

Deși din epoci diferite, elementele valoroase au fost considerate un ansamblu istoric, cu etape diferite de evoluție.

Nu au fost recunoscute cu valoare elementele parazitare menționate: acoperirea vestigiilor și spațiile comerciale dezvoltate ulterior.

Intervenția

Putem considera, deci, că intervenția s-a făcut atât la nivel de obiect, cât și la nivel de ansamblu. De asemenea, este și o intervenție la nivel urban, pentru că reface miezul pierdut al unei din cele mai frumoase părți de odinioară a centrului istoric al orașului Köln.

Intervenția s-a făcut concomitent prin adăugire (zidurile noi le prelungesc pe cele vechi) și prin alăturare față de vestigii și capelă.

Limitele impuse au fost legale (obligativitatea păstrării tuturor elementelor istorice), dar și conceptuale, așa cum reies mai bine din analiza rezultatului.

Etapă 2 - recuperarea

Recuperarea elementelor cu valoare se face integral, singura soluție de altfel, dat fiind caracterul acestora (ruină, vestigii), iar funcțiunea lor muzeală, de monumente (memoriale) nu se schimbă.

Elementele vechi sunt conservate și protejate de volumul nou creat, inclusiv capela lui Böhm, înglobată.

Etapă 3 - revitalizarea

Elementele vechi capătă un nou suflu sub impulsul intervenției noi. Caracterul lor muzeal este pus în valoare și accentuat de cadrul în care sunt integrate.

Ruinele bisericii romanice devin expodate adresate în același timp exteriorului (străzii) și interiorului (muzeului). Vestigiile antice își găsesc adăpost într-un spațiu generos și discret prin care te poți plimba admirându-le.

Capela este scoasă din peisajul urban schimbător și devine exponat în sine, dar pierde lumina directă care pune în valoare vitraliile colorate.

Ruine dublu expuse

Expunere interioară / vestigii

Rezultatul

Ansamblul obținut reprezintă o creație originală în care noul crește din vechi sau i se alătură, îl integrează și îl protejează în mod firesc, oferind cadrul necesar punerii acestuia în valoare. Rezultatul este un echilibru ideal între nou și vechi, benefic pentru ambele componente, „...o clădire senină ca înveliș pentru o colecție excelentă de artă, cu o succesiune inspiratoare de spații, precum și un dialog coerent cu contextul.”.

Existențial își păstrează funcțiunea și valoarea arhitecturală, căpătând semnificații noi.

Capela înglobată

Noul este construit decent, captivant prin succesiunea interesantă de spații, proporțiile variate și calitatea luminii. Materialitatea reținută, dar senzuală, are efect în accentuarea comorilor muzeale. Materialele folosite sunt potrivite cu existentul (cărămizi special create în Danemarca, tencuieli în culoarea humei), iar perforațiile din zidurile exterioare creează registre de trecere și furnizează aer și lumină rafinată elementelor vechi din interior.

Receptarea este favorabilă:

„Cu proiectul său pentru Kolumba, Peter Zumthor a creat un spațiu experimental — un muzeu tăcut care invită vizitatorii să zăbovească, să observe și să contemple, fiind astfel un contrapunct efectiv la nenumăratele muzee contemporane care caută în mod zgomotos să atragă atenția asupra lor.” (prezentare proiect, Detail nr.1 ianuarie-februarie 2008)

„Ceea ce a creat Peter Zumthor la Köln este o clădire care transcende cu adevărat timpul său.” (Ellis Woodman, Building Design, septembrie 2007)

„Deși plin de respect pentru loc și cu un conținut de seriozitate, Kolumba emană seninătate și invită la voioșie.” (descriere proiect, www.kolumba.de)

Surse:

Detail nr.1 ianuarie-februarie 2008

kolumba.de

bdonline.co.uk

eikongraphia.com

CAIXA FORUM

Madrid, Spania

Arhitect Herzog & de Meuron, Elveția

Beneficiar Banca de economii La Caixa

Data (încredințării proiectului) 2002

Motivul intervenției

Necesitatea obținerii unui loc adecvat pentru desfășurarea activității filialei din Madrid a Fundación La Caixa, prin valorificarea clădirii centralei electrice Mediodia, aflată în proprietatea acesteia.

Centrala electrică Mediodia

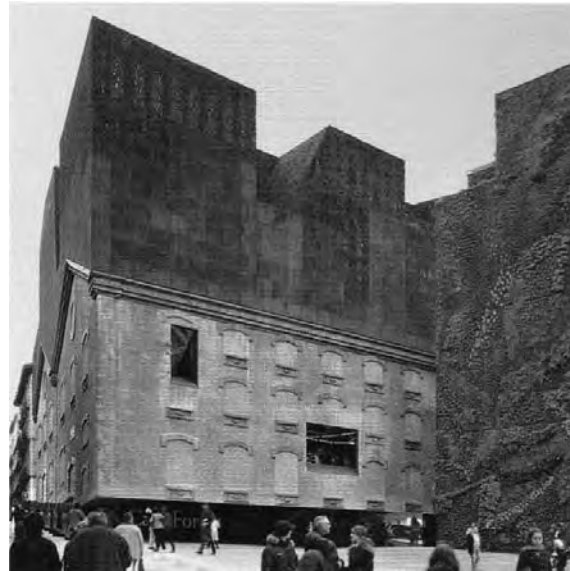
Stația de benzină de pe Paseo del Prado

Cerințele temei

Realizarea unui centru cultural cu o suprafață de cinci ori mai mare decât cea a clădirii existente.

Existențul

Amplasamentul se află pe axa culturală creată în lungul aglomeratei artere Paseo del Prado, care leagă muzeele

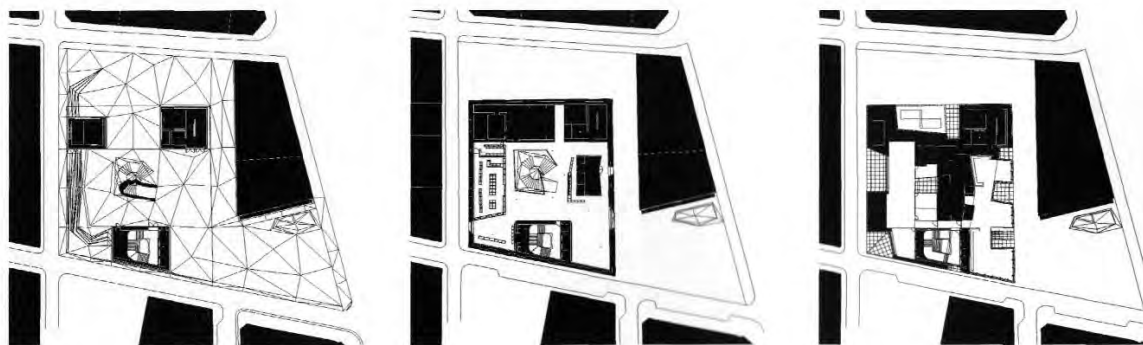

Thyssen-Bornemisza, Prado și Reina Sofia. Aici exista centrala electrică Mediodia, acum închisă și care furniza odată energie electrică părții de sud a orașului. Construcția, datând din anul 1901, marchează începutul erei industriale în Madrid și este alcătuită din două corpuri identice alăturate, cu fațade din cărămidă aparentă și frontoane pe laturile înguste.

În imediata apropiere a centralei exista o stație de benzină, amplasată pe colț, spre Paseo del Prado.

Etapă 1 - recunoașterea

Au fost recunoscute cu valoare fațadele clădirii industriale a centralei electrice, înscrisă pe lista de patrimoniu.

Acestora li s-a atribuit o valoare istorică (dată de apartenența la perioada debutului erei industriale în Madrid) și una afectivă (prezența zidurilor din cărămidă ca imagine familiară orașului).

Nu au fost recunoscute cu valoare spațiile și volumul clădirii vechi și nu au fost luate în calcul posibilele funcțiuni ce s-ar fi potrivit în acestea.

A fost considerată incomodă construcția stației de benzină, într-un spațiu urban care a mai suferit modificări în timp.

Intervenția

Intervenția s-a făcut în primul rând la nivel urban, prin crearea unei mici piețe în locul stației de carburanți, spațiu de legătură cu grădina botanică de vizavi și cu interiorul clădirii noi, prin prelungirea sub aceasta.

Intervenția majoră este însă la nivel de obiect, prin remodelarea radicală a construcției vechi și dezvoltarea celei noi înăuntrul, dedesubtul, deasupra și aproape în locul existentului, prin „chiuretare” funcțională și spațială. Există și intervenții prin suprapunere, acolo unde s-au tăiat goluri noi în fațadele vechi.

Limitele legale au constrâns intervenția să păstreze zidurile de închidere din cărămidă, fațadele fiind singurele valori patrimoniale.

Etapa 2 - recuperarea

Recuperarea vechiului se face parțial, fiind păstrate numai fațadele. Existentul își pierde

odată cu spațialitatea și orice funcțiune posibilă, rezumându-se la rolul de închidere parțială. Elementele vechi sunt conservate prin înglobarea în structura clădirii noi, de care sunt ancorate.

Etapa 3 - revitalizarea

Elementele vechi păstrate (fațadele) nu sunt propriu-zis revitalizate. Ele sunt conservate ca relicve ce aduc aminte de trecut, dar nu mai sunt legate de acesta.

Existențul își pierde viața inițială și potențială, precum și șansa de a căpăta un suflu nou.

Caracterul arhitectural (de construcție) este ridiculizat prin desprinderea fațadelor de la sol și suspendarea acestora printr-o demonstrație de forță tehnică.

Rezultatul

Ansamblul obținut este clar în favoarea noului, în care intervenția se impune cu forță dominatoare. Înelită în pielea zidurilor vechi, familiare orașului, se naște o altă viață care nu mai are nimic comun cu existentul.

Existentul, golit de semnificații funcționale și spațiale, este redus la o decorație moartă cu valoare memorială menită să susțină prin prestigiul său creația nouă, lucru accentuat de păstrarea golurilor zidite și negarea acestor căi de respirație veche interior-exterior prin goluri noi aleatorii.

Intervenția se bazează pe o abordare radicală născută din necesități funcționale obiective și din concepții profesional-subiective, menite să răspundă unei provocări și „să transforme Caixa Forum într-un magnet urban”.

Rezultatul este o construcție spectaculoasă prin spațiile de tranziție exterior-interior și cele interioare, cu o imagine exterioară în care dualitatea registrelor vechi-nou se tranșează prin dominația celui din urmă. Este vorba despre o demonstrație de tehnică și de libertate profesională: „Faptul că această masă greoaie este ridicată de la sol, sfidând parcă legile gravitației, nu este ceva magic având în vedere posibilitățile pe care le oferă tehnologia secolului XXI, ci mai degrabă expresia nevoii de a explora limitele libertății”. (Jacques Herzog)

Silueta sculpturală amintește de Kolumba, ale cărei perforații se regăsesc aici în accentele grafice de la partea superioară. Materialele contrastează prin textură cu existentul păstrat (metal ruginit, inox, sticlă), pentru a spori atractivitatea prin care își asigură o receptare favorabilă:

„Clădirea concepută de Herzog și de Meuron are toate șansele să devină un puternic pol urban [...] prin silueta arhitecturală excentrică [...]” (Igloo nr.76, aprilie 2008)

„Oricum, conceptul arhitectural nu pare supralicitat. Acesta conține idei îndrăznețe [...] Mulți oameni, desigur, vin doar pentru a fi vrăjiți de arhitectura în sine.” (Detail nr.4, 2008)

Surse:

Detail nr.4 / 2008

Igloo nr.76 aprilie 2008